

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

**Az online gyűlöletbeszéd az új technológiai kihívások tükrében,
különös tekintettel a közösségi médiavállalatokra**

doktori értekezés tézisei

Bukor Liza

Témavezető:

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán *habilitált egyetemi docens*

Budapest, 2025.

1. A doktori értekezés célkitűzései

Az információs technológia robbanásszerű fejlődése és a közösségi média platformok térnyerése új dimenziókat nyitott a véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlási lehetőségeiben.¹ Az internet és különösen a közösségi médiaplatformok elterjedésével új kommunikációs terek jöttek létre, amelyekben a véleménynyilvánítás szabadsága egyre inkább globális, határokon átívelő dimenzióban érvényesül. Ezzel párhuzamosan azonban megnőtt az olyan káros tartalmak megjelenésének és terjedésének kockázata, mint a gyűlöletbeszéd, amely súlyosan sért más alapjogokat – különösen az emberi méltósághoz és az egyenlő bánásmódhoz való jogot.²

Az online gyűlöletbeszéd a digitális korszak egyik legsúlyosabb és legösszetettebb alapjogi kihívásává vált, ha a megváltozott kommunikációs mintákra, a közösségi médiavállalatok új típusú szerepvállalására, valamint a mesterséges intelligencia alapú moderációs technológiák alkalmazására gondolunk.

A doktori értekezés középpontjában az online gyűlöletbeszéd és az ezzel összefüggésben felmerülő új technológiai kihívások állnak, különös figyelemmel a közösségi médiavállalatok szerepére.

A doktori értekezés célja annak feltárása, hogyan kezelhető az online gyűlöletbeszéd a jogállamiság keretein belül. Központi kiindulópontja az a normatív kérdés, hogy megengedhető-e egyáltalán az online gyűlöletbeszéd jogi korlátozása, és ha igen, milyen feltételekkel, milyen eljárási garanciák mellett, és milyen módon érvényesíthető az egyensúly a különböző alapjogok között.

A kutatás kiemelten foglalkozik a közösségi médiavállalatok új típusú hatalmi pozíciójával. Ezek a platformok nem csupán kommunikációs csatornákként működnek, hanem saját szabályaik alapján – gyakran algoritmikus eszközökkel – hoznak döntéseket arról, hogy mely tartalmak maradhatnak fent a felületeken, és melyeket korlátoznak, távolítanak el.³ Ez a kvázi-jogalkalmazói szerep számos alapjogi és eljárásjogi aggályt vet fel.

¹ ZANKOVA, Bissera – GOSZTONYI, Gergely (2021): Quo vadis, European Union's New Digital Regulation Package?. 2 Business and Law pp. 69. DOI: 10.370.75/BAL.2021.2.03.; NAGY Krisztina - POLYÁK Gábor: Az internetes forgalomirányító szolgáltatások alapjogi vonatkozásai. JURA 2018/1.

² KOLTAY András: A véleménynyilvánítás szabadsága. In: A magyar közjog alapintézményei. Pázmány Press, Budapest, 2020, pp. 569-597.

³ BALKIN, Jack M.: *Free Speech in the Algorithmic Society: Big Data, Private Governance, and New Speech Regulation*. UC Davis Law Review (51) (2018) pp. 1149–1210.

A doktori dolgozat a következő kutatási kérdésekre keres választ:

- Milyen jogi és technológiai keretek között definiálható az online gyűlöletbeszéd?
- Milyen szerepe és felelőssége van a közösségi médiaplatformoknak a tartalmak kezelésében?
- Alkalmasak-e a jelenlegi platformszabályzatok és moderálási gyakorlatok az alapjogok védelmére?
- Milyen következményekkel jár a mesterséges intelligencián és algoritmusokon alapuló tartalommoderáció?
- Hogyan járulhat hozzá a Meta által létrehozott Ellenőrző Bizottság (FOB) a gyűlöletbeszéd kezelésének jogállami kontrolljához?
- Milyen szabályozási kihívásokat vetnek fel a decentralizált közösségi médiaplatformok?

A célkitűzés tehát nem csupán a jelenlegi gyakorlatok leírására és kritikai értelmezésére szorítkozik, hanem túlmutat az elemző megközelítésen azzal, hogy olyan szabályozási, intézményi és technológiai javaslatokat kíván megfogalmazni, amelyek hosszú távon fenntartható és jogállami alapokon nyugvó megoldásokat kínálnak a digitális környezet kihívásaira. E javaslatok célja, hogy előmozdítsák a közösségi médiaplatformok átláthatóbb, felelősebb és elszámoltatható működését, miközben hatékonyan védik a felhasználók alapvető jogait.

Kiemelten fontos, hogy a digitális térben is érvényesülhessen az alapjogok közötti egyensúly – különösen a véleménynyilvánítás szabadsága és az emberi méltóság védelme –, amelyhez elengedhetetlenek az olyan mechanizmusok, amelyek egyszerre biztosítják a káros tartalmak elleni fellépés hatékonyságát és a szólásszabadság indokolatlan korlátozásának elkerülését. A dolgozat ezért olyan gyakorlati megoldásokat keres, amelyek figyelembe veszik a technológiai fejlődés dinamikáját, az eltérő jogi kultúrákat, valamint a globális

platformszereplők sajátosságait, és képesek normatív irányítúként szolgálni a jövőbeli szabályozási és intézményi keretekhez.

2. A doktori értekezés szerkezete

A doktori értekezés kilenc fő tematikus egységre tagolódik, amelyek a kutatási kérdések mentén vezetik végig az olvasót az online gyűlöletbeszéd problémakörének komplex elemzésén, egymással szoros összefüggésben.

A bevezető fejezet ismerteti a kutatás aktualitását, kiinduló kérdéseit, hipotéziseit és célkitűzéseit, valamint meghatározza a dolgozat strukturális és módszertani kereteit.

A második fejezet a gyűlöletbeszéd fogalmának elméleti és jogi alapjait tárgyalja, különös figyelmet fordítva arra, hogy miként definiálják és kategorizálják a gyűlöletbeszédet a különböző jogrendszerek és nemzetközi emberi jogi dokumentumok. A fejezet kiindulópontja az, hogy a gyűlöletbeszéd nem egységesen meghatározott jogi fogalom⁴: míg egyes országok aktív büntetőjogi fellépést tesznek lehetővé, más jogrendszerek rendkívül szűk keretek között engednek bármiféle korlátozást. E különbségek áttekintése után a fejezet részletesen bemutatja a véleménynyilvánítás szabadságának és a gyűlöletbeszéd elleni fellépésnek az alkotmányos egyensúlyát, amelyet a nemzetközi emberi jogi standardok mentén elemez. A fejezet kitekintést nyújt a közösségi médiaplatformok saját szabályozási gyakorlataira is. Ezek a platformok belső szabályzatokon és közösségi irányelveken keresztül alakítják ki azt a normarendszert, amely alapján mérlegelik, hogy egy tartalom gyűlöletbeszédnek minősül-e. A fejezet feltérképezi ezen normarendszerek főbb jellemzőit, és rámutat arra, hogy ezek gyakran nem illeszkednek a jogszabályi keretekhez, ugyanakkor a gyakorlatban meghatározóvá válnak a globális nyilvánosság alakításában. Ez a normatív kettősség – a formális jog és a platformszabályozás közötti feszültség – alapvetően meghatározza az online gyűlöletbeszéddel szembeni fellépés lehetőségeit és korlátait.

A harmadik fejezet részletesen elemzi a kvázi-jogalkalmazói szerepből eredő jogállami kihívásokat, amelyet a közösségi médiaplatformok saját belső szabályzataik és algoritmikus döntéshozatali mechanizmusai révén gyakorolnak. A fejezet rávilágít arra, hogy ezek a platformok – bár formálisan nem rendelkeznek közhatalmi felhatalmazással – a gyakorlatban olyan döntéseket hoznak, amelyek közvetlenül befolyásolják a felhasználók alapvető

⁴ HEINZE, Eric: *Hate Speech and Democratic Citizenship*, Oxford University Press, 2016.

jogainak – különösen a véleménynyilvánítás szabadságának – gyakorlását. Ezzel együtt a platformok nem kötelesek olyan alkotmányos vagy emberi jogi normákhoz igazodni, mint az állami szereplők, így a tartalommoderálás átláthatósága, a döntések indokoltsága és a jogorvoslat lehetősége súlyosan hiányos maradhat. A fejezet ennek megfelelően azt vizsgálja, milyen mértékben sérülhetnek a jogállamiság elvei – például a jogbiztonság, az átláthatóság, a kiszámíthatóság és az elszámoltathatóság – abban az esetben, ha a digitális tér kulcsszereplői a nyilvánosság feletti kontrollt intézményes korlátok nélkül gyakorolják.

A negyedik fejezet középpontjában a mesterséges intelligencia (MI) és az algoritmus-alapú tartalommoderálás áll, amely napjainkban a gyűlöletbeszéd kezelésének egyik legelterjedtebb, ugyanakkor leginkább vitatott technológiai eszközévé vált. A fejezet célja, hogy feltárja azokat az elvi és gyakorlati kérdéseket, amelyek az MI-rendszerek által végzett automatikus döntéshozattal kapcsolatban merülnek fel, különösen akkor, amikor azok közvetlen hatással vannak az alapvető jogok – mindenekelőtt a véleménynyilvánítás szabadsága – érvényesülésére. A fejezet részletesen bemutatja, hogy az algoritmikus moderálás milyen mértékben alakítja át a platformok felelősségi rendszerét, és milyen jogállami, etikai és eljárásjogi kérdéseket vet fel.

Az ötödik fejezet a jogalkalmazás és a közösségi médiavállalatok által közzétett átláthatósági jelentések viszonyát vizsgálja. A fejezet központi kérdése, hogy ezek a dokumentumok milyen mértékben teszik lehetővé a platformok tartalommoderálási gyakorlatának ellenőrzését, és milyen szerepet játszhatnak a jogállami működéshez szükséges átláthatóság, elszámoltathatóság és normakövetés biztosításában.

A hatodik fejezet a Meta (korábban Facebook) által létrehozott Ellenőrző Bizottság (FOB) intézményi működését és döntéshozatali gyakorlatát mutatja be, különös tekintettel a gyűlöletbeszédet érintő ügyekre. A fejezet bemutatja a FOB létrehozásának körülményeit, jogállását, valamint a döntések meghozatalára irányuló eljárási mechanizmusait. A fókusz a FOB kvázi-jogalkalmazói szerepére helyeződik, így a fejezet elemzi, hogyan képes a FOB emberi jogi normák alapján kontextusérzékeny döntéseket hozni, és hogyan válik ezzel a platform moderálási gyakorlatának ellenőrző szervévé. A fejezet esettanulmányokon keresztül szemlélteti, hogyan ítéli meg a Bizottság a gyűlöletbeszéd határeseteket, és milyen értelmezési keretet alkalmaz ezek kezelésére.

A hetedik fejezet a hatodik fejezethez szorosan kapcsolódva a FOB gyűlöletbeszéddel kapcsolatos értelmezési gyakorlatát, fogalmi megközelítését és ennek normatív következményeit elemzi. Kiemelten vizsgálja, milyen elvek alapján határozza meg a FOB, hogy mi minősül gyűlöletbeszédnek, és hogyan érvényesíti az emberi jogi szempontokat az egyes döntéseiben. A fejezet kitér arra is, milyen hatással van a FOB tevékenysége a Meta belső szabályozására, a platform moderálási kultúrájára, valamint arra, miként alakítja a közösségi médiaplatformok normateremtési gyakorlatát globális szinten.

A nyolcadik fejezet a decentralizált közösségi médiaplatformok jelentette szabályozási dilemmákat tárgyalja, különös figyelmet fordítva arra, hogy ezekben a nem-hierarchikus online kommunikációs terekben miként érvényesíthetők az alapjogi követelmények.⁵ A fejezet kitér arra is, hogy milyen új normatív és technológiai eszközökre lehet szükség ahhoz, hogy ezek a platformok ne váljanak a gyűlöletbeszéd és más jogsértő tartalmak ellenőrizetlen terévé.

Végül a zárófejezet összegzi az értekezés főbb megállapításait, és javaslatokat fogalmaz meg a platformszabályozás, az algoritmikus döntéshozatal és az emberi jogok védelmének jövőbeli lehetőségeire vonatkozóan.

3. A doktori értekezés alkalmazott kutatási módszerei

A dolgozat interdiszciplináris szemlélettel közelíti meg az online gyűlöletbeszéd problémakörét, kombinálva a jogtudományi, technológiai és társadalomtudományi kutatási módszereket. A kutatás kvalitatív és kvantitatív elemeket is tartalmaz, az alábbi főbb módszertani pillérek mentén:

Jogösszehasonlító elemzés keretében elsődlegesen a nemzetközi emberi jogi dokumentumok – többek között a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, az Emberi Jogok Európai Egyezménye, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája – által megfogalmazott normák kerülnek vizsgálatra. Ezek alapján elemzem, hogyan értelmezik és korlátozzák a különböző jogrendszerek⁶ – például az európai modell, az Amerikai Egyesült Államok alkotmányos berendezkedése, illetve egyes nemzeti szabályozási törekvések – a

⁵ ZANNETTOU, S., CAULFIELD, T., BLACKBURN, J., & STRINGHINI, G. (2021).: What is Gab? A Bastion of Free Speech or an Alt-Right Echo Chamber? ACM Transactions on the Web, 15(2), pp. 1–36. DOI: <http://dx.doi.org/10.1145/3309699>

⁶ KAHN, Robert: A gyűlölet szabadsága – amerikai és európai perspektívák. Wolters Kluwer Kft., Budapest, 2016, pp. 7.

gyűlöletbeszédet. E normatív rendszerek sajátosságait összevetem a nagy közösségi médiaplatformok – YouTube, Meta, X (korábban Twitter) és TikTok – belső szabályzataival, moderálási irányelveivel és gyakorlataival. A cél annak feltárása, hogy milyen strukturális és tartalmi különbségek figyelhetők meg a nem állami szereplők által kialakított normarendszerek és a hagyományos jogforrásokon alapuló szabályozások között. Ezen túlmenően részletesen elemzem, hogy a platformszabályzatok és különösen a Meta által létrehozott Facebook Oversight Board (FOB) döntései milyen mértékben és milyen módon illeszkednek a nemzetközi emberi jogi normákhoz – például mennyiben tükrözik a szólásszabadság és az emberi méltóság közötti egyensúly követelményét, illetve mennyiben térnek el azoktól.

Kvantitatív tartalomelemzés keretében a platformok által nyilvánosan közzétett átláthatósági jelentések statisztikai adatait dolgozom fel, különös tekintettel a gyűlöletbeszédre irányuló tartalommoderálás mennyiségi mutatóira. A vizsgálat kiterjed az eltávolított tartalmak számának időbeli változására, a mesterséges intelligencia és algoritmusok alkalmazásának mértékére, valamint az eltávolítási döntések automatizáltságának fokára. Elemzem az egyes platformok moderációs gyakorlatainak következetességét, transzparenciáját és a döntéshozatali folyamatok részletességét is. Ez a módszer lehetővé teszi annak empirikus értékelését, hogy a közösségi médiumok moderálási gyakorlata milyen mértékben képes megfelelni a szólásszabadság és az emberi méltóság védelme közötti kényes egyensúlynak, illetve mennyiben biztosítja az eljárási garanciák érvényesülését.

Kvalitatív elemzés keretében esettanulmány-alapú megközelítést alkalmazok, amely során a Meta Ellenőrző Bizottsága által hozott döntéseket vizsgálom részletesen. A kiválasztott ügyek olyan típuspéldákat képviselnek, amelyek jól szemléltetik a platform moderálási gyakorlatának kihívásait: kontextusérzékeny értelmezés, a gyűlöletbeszéd és a politikai véleménynyilvánítás határterületeinek kezelése, valamint a kulturális és nyelvi különbségek figyelembevétele.⁷ A vizsgálat különös figyelmet fordít arra, hogy e döntések miként járulnak hozzá a soft law típusú normák formálásához, és milyen mértékben képesek precedensértékkel hatni a platform működésére, illetve tágabb értelemben a digitális közbeszéd szabályozására.

⁷ KOLTAY András: A gyűlöletbeszéd korlátozása a magyar jogrendszerben. In: Koltay András (szerk.): A gyűlöletbeszéd korlátozása Magyarországon. Wolters Kluwer, Budapest, 2013

Végül a kutatás szerves részét képezi az elméleti jogértelmezés, amelyben azt vizsgálom, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozása milyen elméleti alapokon igazolható. Ez a módszertani elem lehetővé teszi a gyűlöletbeszéd jogi megítélésének mélyebb, normatív szintű vizsgálatát, valamint a különböző korlátozási modellek jogállami megalapozottságának kritikai értékelését.

4. A doktori értekezés eredményei

A kutatás több dimenzióban is új megállapításokat tett, amelyek elméleti és gyakorlati szempontból egyaránt relevánsak.

1. A dolgozat egyik legfontosabb tudományos eredménye annak részletes bemutatása, hogy az online gyűlöletbeszéd fogalma nem egységes a különböző jogrendszerekben, sőt jelentős eltérések mutatkoznak még a demokratikus államok között is a fogalom meghatározásában, korlátozhatóságában és jogkövetkezményeiben.
 - a. Míg egyes országok – mint például Németország vagy Franciaország – tágabb, proaktívabb értelmezést alkalmaznak, és adott esetben büntetőjogi szankciókkal lépnek fel a gyűlöletbeszéd ellen, addig más országok, mint az Amerikai Egyesült Államok, a szólásszabadság alkotmányos védelmére hivatkozva szűkebb körben ismerik el a korlátozás jogszerűségét. Ezek a különbségek nem pusztán elméleti szinten léteznek, hanem közvetlen hatással vannak arra is, hogyan kezelik a globális közösségi médiaplatformok a gyűlöletbeszédet.
 - b. Ehhez képest a platformok – például a Meta, a YouTube, a TikTok vagy a X – saját belső szabályzataikban külön, gyakran elnagyolt definíciókat alkalmaznak, amelyek sok esetben nincsenek összhangban sem a nemzeti joggal, sem a nemzetközi emberi jogi normákkal. A definíciók közötti tartalmi eltérések miatt a platformok moderációs döntései esetenként eltérő jogértelmezéshez, következetlen gyakorlathoz és – nem ritkán – aránytalan korlátozásokhoz vezethetnek.⁸ Ez különösen aggasztó abban az esetben, ha a

⁸ KOLTAY András: *Az új média és a szólásszabadság: A nyilvánosság alkotmányos alapjainak újragondolása.*, Wolters Kluwer, Budapest, 2019, pp. 232.

platformok nem biztosítanak kellő átláthatóságot a döntéseik háttéréről, illetve ha a felhasználók számára nem elérhetőek hatékony jogorvoslati mechanizmusok.

- c. A dolgozat ezért javaslatot tesz egy olyan kontextusérzékeny és normatívan megalapozott definíció kialakítására, amely figyelembe veszi az online kommunikációs tér sajátosságait⁹ – például a tömeges terjedés sebességét, a nyelvi sokszínűséget, a kulturális különbségeket és a technológiai közvetítés természetét. A javasolt megközelítés lényege, hogy képes rugalmasan alkalmazkodni az eltérő társadalmi kontextusokhoz, miközben a nemzetközi emberi jogi normákhoz is illeszkedik.

2. A kutatás másik lényeges eredménye a közösségi médiavállalatok kvázi-jogalkalmazói szerepének jogállami szempontú kritikája. Bár e vállalatok formálisan nem minősülnek közhatalmi szerveknek, döntéseik – különösen a tartalom eltávolításáról, korlátozásáról, a felhasználók felfüggesztéséről szólnak – ténylegesen befolyásolják a felhasználók alapvető jogainak gyakorlását. E döntések érdemben alakítják az online nyilvánosság szerkezetét¹⁰, és ezzel együtt meghatározzák, hogy milyen vélemények és társadalmi diskurzusok válhatnak láthatóvá vagy éppen elrejtetté.¹¹

- a. A dolgozat részletesen bemutatja, hogy a platformok döntéshozatala intézményi és eljárási szinten is számos problémát vet fel. Gyakori, hogy a tartalommoderálási mechanizmusok nem átláthatók: a szabályzati hivatkozások nem világosak, a döntések indokolása hiányos vagy automatizált, és a felhasználók számára nincs hozzáférhető, hatékony panaszkezelési vagy fellebbezési lehetőség.¹² Ez sérti a jogállamiság elveit – különösen az elszámoltathatóságot, a kiszámíthatóságot és a jogorvoslathoz való jog követelményeit –, és hosszú távon aláássa a platformok legitim működésébe vetett bizalmat.

⁹ BALKIN, Jack M.: *How to Regulate (and Not Regulate) Social Media*. 1 Journal of Free Speech Law 1 pp. 71-96. 2021 DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3484114>

¹⁰ TÖRÖK Bernát: *A szólásszabadság a közösségi platformokon és a Digital Services Act*. In: TÖRÖK Bernát – ZÓDI Zsolt: *Az internetes platformok kora*. Budapest, 2022. NKE Ludovika Egyetemi Kiadó, pp. 195.

¹¹ PAPP János Tamás: *A közösségi média szabályozása a demokratikus nyilvánosság védelmében*. Budapest, Wolters Kluwer, 2022, pp. 171.

¹² SZIKORA Tamás: *A platformszabályozás egy új iránya Donald Trump Facebookról való kitiltásának példáján keresztül*. In: TÖRÖK Bernát – ZÓDI Zsolt: *Az internetes platformok kora*. Budapest, 2022. NKE Ludovika Egyetemi Kiadó, pp. 211.

- b. A platformok átláthatósági jelentéseiből ugyan vonhatunk le következtetéseket a tartalommoderálás vonatkozásában¹³, de azok nem nyújtanak kellő részletességű információt a tartalommoderálási döntések jogszerűségéről és eljárási hátteréről.
3. Az online platformok tartalommoderálási gyakorlatában egyre nagyobb szerepet kapnak a mesterséges intelligencián alapuló rendszerek.
- a. A mesterséges intelligenciával működő moderációs rendszerek gyors és tömeges feldolgozást tesznek lehetővé, ám nem képesek pontosan értelmezni a társadalmi, kulturális és nyelvi kontextust – különösen a gyűlöletbeszéd határterületein.¹⁴ A kontextusérzékenység hiánya gyakran hibás döntésekhez vezet: jogszerű tartalmak törléséhez vagy éppen káros tartalmak megtartásához.¹⁵ Az ilyen algoritmikus hibák sértik a jogbiztonság elvét, különösen akkor, ha a döntések indokolatlanok és a hatékony jogorvoslati lehetőség nem biztosított.
 - b. A doktori értekezés hangsúlyozza az emberi döntéshozatal kiemelt szerepét az érzékeny esetek mérlegelésében, mivel csak így biztosítható az alapjogok közötti egyensúly.¹⁶ Emellett sürgeti az algoritmusok működésének nagyobb átláthatóságát és elszámoltathatóságát¹⁷: a felhasználóknak tudniuk kell, milyen logika mentén születnek a döntések, és élniük kell a jogorvoslati lehetőségével. Csak így biztosítható, hogy a mesterséges intelligencia használata ne sértse, hanem támogassa a jogállami működést.
4. A Meta Ellenőrző Bizottsága példamutató szerepet tölt be az alapjogi normák gyakorlati alkalmazásában, ugyanakkor negatív kritikával is illethető.

¹³ HELDT, Amelie: *Reading between the lines and the numbers: an analysis of the first NetzDG reports*. Internet Policy Review, 8(2). 2019. pp.10. Elérhető itt: <https://policyreview.info/pdf/policyreview-2019-2-1398.pdf> DOI: <https://doi.org/10.14763/2019.2.1398>;

¹⁴ LLANSÓ, Emma; van HOBOKEN, Joris; LEERSSEN, Paddy; HARAMBAM, Jaron : *Artificial Intelligence, Content Moderation, and Freedom of Expression*. Transatlantic Working Group, Working Paper 2020. pp. 8. Elérhető itt: <https://www.ivir.nl/publicaties/download/AI-LLanso-Van-Hoboken-Feb-2020.pdf>

¹⁵ GORWA, R., BINNS, R., & KATZENBACH, C.: *Algorithmic content moderation: Technical and political challenges in the automation of platform governance*. In: Big Data & Society, 7(1) (2020) pp. 5. DOI: <https://doi.org/10.1177/2053951719897945>

¹⁶ SCHMIDT, Anna and WIEGAND, Michael: *Survey on Hate Speech Detection using Natural Language Processing*. In Proceedings of the Fifth International Workshop on Natural Language Processing for Social Media, Valencia, Spain. Association for Computational Linguistics. (2017) pp. 1–10. DOI: <http://dx.doi.org/10.18653/v1/W17-1101>

¹⁷ TÖRÖK Bernát: *Az Alkotmányjog horizontális hatálya?* In.: TÖRÖK Bernát - ZÖDI Zsolt (szerk.): *A mesterséges intelligencia szabályozási kihívásai*. Budapest, Ludovika Kiadó, 2021. pp. 149.

- a. A FOB döntései kontextusérzékenyek, átláthatók és emberi jogi szempontból megalapozottak. A Bizottság minden egyes ügyben részletes indokolást ad, amelyben világosan bemutatja az alkalmazott emberi jogi standardokat, és ezek fényében értékeli az adott tartalom eltávolításának jogszerűségét.¹⁸ Kiemelt figyelmet fordít a kulturális és társadalmi kontextusra, az adott megnyilvánulás szándékára, hatására, valamint arra, hogy az adott esetben milyen kockázatok állnak fenn más alapjogok – például az emberi méltóság – szempontjából.¹⁹ Ezzel a FOB olyan mérlegelési gyakorlatot valósít meg, amely elméleti és gyakorlati szinten is megfelel a jogállami elvárásoknak, és képes kezelni a gyűlöletbeszéd problematikájának komplexitását.
- b. A FOB döntései precedensértékkel bírnak más platformok számára is. A FOB döntéshozatali gyakorlata fokozatosan normateremtő funkciót tölt be a globális digitális szabályozási térben: olyan „soft law” jellegű elveket és értelmezési mintákat alakít ki, amelyek útmutatóul szolgálhatnak más technológiai szereplők számára is. A dolgozat álláspontja szerint a FOB gyakorlatának szélesebb körű terjesztése és adaptálása jelentős mértékben hozzájárulhatna egy olyan legitim és jogszerű moderálási kultúra kialakításához, amely nemcsak technikai, hanem alapjogi szempontból is megalapozott.
- c. A FOB függetlenségével kapcsolatban aggályok merülnek fel a döntéshozók kiválasztásának transzparenciáját illetően, ami hosszú távon alááshatja a testület legitimációját.
- d. A FOB döntéseinek gyakorlati végrehajthatósága korlátozott, mivel a Meta nem minden esetben hajtja végre automatikusan az ajánlásokat, így a joghatások érvényesülése sokszor kérdéses.

¹⁸ BARATA, Joan (2022): *The Decisions of the Oversight Board from the Perspective of International Human Rights Law*. COLUM. U. GLOBAL FREEDOM OF EXPRESSION 10 <https://globalfreedomofexpression.columbia.edu/wp-content/uploads/2022/10/The-Decisions-of-the-OSB-from-the-Perspective-of-Intl-Human-Rights-Law-Joan-Barata-pdf>

¹⁹ GOSZTONYI Gergely (2021): *Az internetes tartalomszabályozással kapcsolatos új gondolkodási irányok az Amerikai Egyesült Államokban*. In.: Miskolci Jogi Szemle 16. évfolyam (2021) 4. szám pp. 47.

5. A decentralizált közösségi médiaplatformok – mint például a Nostr vagy a Mastodon – teljesen új szabályozási helyzetet teremtenek.²⁰
- a. E platformokon a moderálás hiánya vagy töredezettsége gyakorlatilag ellehetetleníti a gyűlöletbeszéd elleni hatékony fellépést.
 - b. A hagyományos jogalkalmazás és felügyelet eszközei a decentralizált terekben gyakran hatástalanok, ami fokozza a jogérvényesítés kiszámíthatatlanságát.
 - c. A dolgozat javaslatokat fogalmaz meg arra, hogy milyen nemzetközi és technológiai eszközökkel lehetne biztosítani az alapjogok védelmét decentralizált környezetben is.

Összegzésként megállapítható, hogy az online gyűlöletbeszéd jogi és technológiai kezelése kizárólag akkor lehet hatékony, ha egyszerre veszi figyelembe az alapjogok egyensúlyát, a platformok felelősségét, valamint az új technológiai környezet sajátosságait. A doktori értekezés célja ennek az egyensúlynak a feltárása, és olyan elvi és gyakorlati keretek kidolgozása, amelyek elősegítik az alapjogok védelmét a digitális kommunikáció térben is.

²⁰ ZANNETTOU, S., CAULFIELD, T., BLACKBURN, J., & STRINGHINI, G (2021): "What is Gab? A Bastion of Free Speech or an Alt-Right Echo Chamber?" ACM Transactions on the Web, 15(2), pp. 1–36. DOI: <http://dx.doi.org/10.1145/3309699>

Irodalomjegyzék

BALKIN, Jack M. (2018): *Free Speech in the Algorithmic Society: Big Data, Private Governance, and New School Speech Regulation*. 51 UC Davis Law Review pp. 1149–1210.

BALKIN, Jack M. (2021): *How to Regulate (and Not Regulate) Social Media*. 1 Journal of Free Speech Law 1 pp. 71-96. DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3484114>

BARATA, Joan (2022): *The Decisions of the Oversight Board from the Perspective of International Human Rights Law*. COLUM. U. GLOBAL FREEDOM OF EXPRESSION 10 <https://globalfreedomofexpression.columbia.edu/wp-content/uploads/2022/10/The-Decisions-of-the-OSB-from-the-Perspective-of-Intl-Human-Rights-Law-Joan-Barata-.pdf>

GORWA, R., BINNS, R., & KATZENBACH, C. (2020): *Algorithmic content moderation: Technical and political challenges in the automation of platform governance*. In: Big Data & Society, 7(1) pp. 1-15. DOI: <https://doi.org/10.1177/2053951719897945>

GOSZTONYI Gergely (2021): *Az internetes tartalomszabályozással kapcsolatos új gondolkodási irányok az Amerikai Egyesült Államokban*. In.: Miskolci Jogi Szemle 16. évfolyam 4. szám, pp. 40-54.

HEINZE, Eric (2016): *Hate Speech and Democratic Citizenship* (Oxford, 2016; online edn, Oxford Academic, 21 Apr. 2016), <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780198759027.001.0001>

HELDT, Amelie (2019): *Reading between the lines and the numbers: an analysis of the first NetzDG reports*. Internet Policy Review, 8(2). pp. 1-18. Elérhető itt: <https://policyreview.info/pdf/policyreview-2019-2-1398.pdf> DOI: <https://doi.org/10.14763/2019.2.1398>;

KAHN, Robert: *A gyűlölet szabadsága – amerikai és európai perspektívák*, Wolters Kluwer Kft., Budapest, 2016

KOLTAY András: *A gyűlöletbeszéd korlátozása a magyar jogrendszerben*. In: KOLTAY András (szerk.): *A gyűlöletbeszéd korlátozása Magyarországon*. Wolters Kluwer, Budapest, 2013

KOLTAY András: *A véleménynyilvánítás szabadsága*. In: *A magyar közjog alapintézményei*. Pázmány Press, Budapest, 2020. pp. 569-597.

KOLTAY András: *Az új média és a szólásszabadság: A nyilvánosság alkotmányos alapjainak újragondolása.*, Wolters Kluwer, Budapest, 2019

LLANSÓ, Emma; van HOBOKEN, Joris; LEERSSEN, Paddy, HARAMBAM, Jaron (2020): *Artificial Intelligence, Content Moderation, and Freedom of Expression*. Transatlantic Working Group, Working Paper Elérhető itt: <https://www.ivir.nl/publicaties/download/AI-Llanso-Van-Hoboken-Feb-2020.pdf>

NAGY Krisztina; POLYÁK Gábor: *Az internetes forgalomirányító szolgáltatások alapjogi vonatkozásai*. JURA 2018/1.

PAPP János Tamás: *A közösségi média szabályozása a demokratikus nyilvánosság védelmében*. Budapest, Wolters Kluwer, 2022

SCHMIDT, Anna and WIEGAND, Michael (2017): *Survey on Hate Speech Detection using Natural Language Processing*. In Proceedings of the Fifth International Workshop on Natural Language Processing for Social Media, Valencia, Spain. Association for Computational Linguistics. pp. 1–10. DOI: <http://dx.doi.org/10.18653/v1/W17-1101>

SZIKORA Tamás: *A platformszabályozás egy új iránya Donald Trump Facebookról való kitiltásának példáján keresztül*. In: TÖRÖK Bernát – ZÓDI Zsolt: *Az internetes platformok kora*. Budapest, 2022. NKE Ludovika Egyetemi Kiadó, pp. 209-226.

TÖRÖK Bernát: *A szólásszabadság a közösségi platformokon és a Digital Services Act*. In: TÖRÖK Bernát – ZÓDI Zsolt: *Az internetes platformok kora*. Budapest, 2022. NKE Ludovika Egyetemi Kiadó, pp. 195-207.

TÖRÖK Bernát: *Az alkotmányjog horizontális hatálya?* In.: TÖRÖK Bernát - ZÓDI Zsolt (szerk.): *A mesterséges intelligencia szabályozási kihívásai*. Budapest, Ludovika Kiadó, 2021. pp. 143-156.

ZANKOVA, Bissera; GOSZTONYI, Gergely (2021): Quo vadis, European Union's New Digital Regulation Package?. 2 Business and Law pp. 67-90. DOI: 10.370.75/BAL.2021.2.03.

ZANNETTOU, S., CAULFIELD, T., BLACKBURN, J., & STRINGHINI, G. (2021).: What is Gab? A Bastion of Free Speech or an Alt-Right Echo Chamber? ACM Transactions on the Web, 15(2), pp. 1–36. DOI: <http://dx.doi.org/10.1145/3309699>

A doktori értekezés témájában készült publikációk jegyzéke

Bukor Liza (2019): *Az online gyűlöletbeszéd és a tárhelyszolgáltatók felelőssége*. Közjogi Tükör 1 pp. 4-8.

Bukor Liza (2021): *A gyermeki jogok védelme a közösségi médiában*. Jogi Tanulmányok 22 pp. 104-118.

Bukor Liza (2022): *Tartalomszabályozás a közösségi média korában*. JEL-KÉP: Kommunikáció Közvélemény Média 43 : 3 pp. 103-105.

Bukor Liza (2022): *A Facebook Ellenőrző Bizottságának jogalkalmazó tevékenysége, különös tekintettel az online gyűlöletbeszédre*. Jogi Tanulmányok 23 : 1 pp. 9-21.

Bukor Liza (2024): *A DSA a véleménynyilvánítás szabadságának tükrében*. In: Koltay András; Szikora Tamás; Lapsánszky András (szerk.) *A vadnyugat vége?: Tanulmányok az Európai Unió platformszabályozásáról*. Budapest, ORAC Kiadó Kft. pp. 311-325.

Bukor Liza; Träger Anikó (2024): *Az online gyűlöletbeszéd detektálásának kérdései, különös tekintettel az algoritmikus rendszerekre*. MTA LAW WORKING PAPERS 2 pp. 1-14.